

bili še večji pogum in klofotali še z večjo vnemo. Pri tem delu so vpili kakor jesihari. Kaj da so kričali, nismo razumeli, ker je polk mažarski. Da so pa deževali psovke na uboge rekrute, o tem sem prepričan, zakaj prijaznih besed človek ne vpije. Kdo bi se potem še čudil, da so ravno med vojaškimi novinci tako pogosti samomori?

Nocoj sta volilna shoda v Vodmatu v gostilni pri Pavšku in na Dolenjski cesti pri Češnovarju.

Začetek obeh shodov ob 8. zvečer.

Državni zbor.

Dunaj, 26. novembra.

Najvažnejši dogodek, ki se tiče parlamenta, se je danes primeril izven parlamenta. V poljsko-rusinskem sporu je namreč nastalo neko premirje. Oba rusinska kluba sta pristala na to, da se skliče gališki deželni zbor in izjavila, da bosta tam zastopala svoje zahteve. Ministrskemu predsedniku sta to naznanila z dodatkom, da velja to le pod pogojem, da bo imel seje le volilnopравни odsek in sicer toliko časa, dokler ne bo rešena volilna reforma. Stürgkh je to sporočil Poljakom, ki so izrekli, da so zadovoljni. Z ozirom na to je min. predsednik naznanil strankam večino, da bo gališki deželni zbor sklican 5. decembra, pa bo državni zbor odgodil seje od 4. do 11. decembra.

Seja.

Predsednik dr. Sylvester odvarja sejo ob 10. dopoldne. Novoizvoljeni poslanec Huber stori obljubo.

Nadaljuje se specialna debata o osebnih dohodarinih.

Poročevalec dr. Licht priporoča, naj se drugo poglavje kakor tudi Stanekovi in podobni predlogi vrnejo odseku.

Predlogi k prvemu poglavju so se sprejeli, kakor jih je podal odsek. Vsi zboljševalni predlogi socialnih demokratov so odklonjeni.

Nato se prične debata o drugem poglavju, h kateremu je priloženih

68 manjšinskih predlogov.

Izpreminjevalni predlogi socialnih demokratov se nanašajo na to, da se odpravi davčna prostost cesarja, članov cesarskega doma in oficirjev, da se oproste davka vsi, ki nimajo čez 2000 K dohodka, da se odpravijo davčne pogodnosti za duhovne redove, zvišanje davka za dohodke od 10.000 K dalje, zlasti od 100.000 kron naprej itd.

Posl. Hillebrand

pravi, da je šlo vse davčno zakonodajstvo zadnjih let za tem, da varuje posedujoče razrede, medtem ko so se skoraj vsi novi davki nakladali siromaškim razredom. Če pa se zahteva, naj se razširi volilna pravica za delavske sloje, takoj zakriče: Mi smo davkoplačevalci! Razredni značaj finanč. načrta izražata že dve številki: Davek na peneče vino 80 v — davek na žgane 1 K 40 v! Vlada naj bi se pobrigala za žalostno prikazen izseljevanja množic. Socialisti vztrajajo na svojem predlogu, da se zviša davek na bogate dohodke. Nadalje utemeljuje govornik še ostale socialistične predloge.

Posl. Winarsky:

Davčni delež veleposestnikov in kapitalnega premoženja pada neprenehoma od leta 1898, medtem ko se je delež delavcev in nastavlencev zvišal od tretjine na polovico. Samostani ne plačujejo niti tretjine tega, kar bi morali plačevati. Novi zakon nikakor ne bo preprečil davčnih defraudacij. Celo poročevalec je priznal, da bo imela davčna oblast hude križe z vpogledom v knjige. Popli, plemenitashi in kapital bodo tudi nadalje uživali privilegije, če zbornica ne sprejme socialno demokratičnih predlogov.

Roškar se pritožuje zaradi krivičnega ravnanja s kmečkim prebivalstvom.

Razprava se prekine. Nocoj se pa debata o Pacherjevem nujnem zakonu.

Smitka (soc. dem.) zahteva, naj vlada predloži zakonski načrt, da se odpravi delavska knjižica.

Dr. Liebermann (soc. dem.) opozarja na velikansko število vojaških samomorov v Galiciji. V javnosti pripisujejo krivdo zbornemu poveljniku, ki kaže premalo energije in ga zato v javnosti imenujejo komercialnega svetnika.

Konje seje ob 6. zvečer. Prihodnja seja jutri ob 10. dopoldne.

Zadnje vesti.

AVSTRIJSKA DELEGACIJA.

Vojni odsek.

Dunaj, 28. V vojnem odseku je včeraj vodja finančnega ministrstva odgovarjal na nekatera vprašanja. Dejal je, da dohodki doslej niso neugodni in da ni povoda za skrb. — Del. Grabmayr svari, naj se ne delajo brez pomisleka dolгови, kar spravi državo lahko v nevaren položaj. — Exner se strinja s predgovornikom. — Neumann pravi, da ima hude skrbi vpricho velikih socialno političnih nalog, za katere je treba več sto milijonov, kar bo trda izkušnja za davkoplačevalce. — Mastalka meni, da se mora v sedanjem položaju sprijazniti s potrebo kreditnih operacij. — Sodr. Leutner pravi, da je podcenjevanje militarizma, če se misli, da sprejema vse iniciative iz Berlina. Z desetimi vprašanji se obrača do vodje finančnega ministrstva Engla, zlasti zaradi ustavnosti 227milijonskega kredita, zaradi mobilizacijskega kredita in njega porabe itd. — Posl. Nemeč vprašuje, če so namenovani še novi izdatki. — Obširneje govori na to vodja fin. ministrstva Engel. Debata traja do 3. popoldne. Na popoldnevni seji se je nadaljevala in so govorili Mastalka, Bialy, Schlegel, Tonelli in Vasiljko.

Zunanji odsek.

Dunaj, 28. V odseku za zunanje zadeve je nemški nacionalc dr. Waldner kritiziral zunanjo politiko, kakor da se je učil pri socialnih demokratih, na koncu je pa možato izjavil, da ne more ministrstvu izreči zaupanja, ampak glasoval bo — vendar za njegov proračun! — Grof Pininski obžaluje žalostne gospodarske posledice zunanje politike. Skrbeti je treba, da se zmanjša nezadovoljnost Jugoslovancev. Poljaki bodo glasovali za proračun. — Kadlčak želi, da se poslanik Czernin ne bi umaknil madžarskemu šovinizmu. Popoldne je govoril grof Clam Martinic, ki pogrša trdne cilje v zunanji politiki.

Govorili so še Udržal, Vanek in Bugatto; potem se je oglašil Berchtold, ki je zopet zagovarjal modrost svoje politike, ne da bi bil povedal količjak novega. Naposled je bil sprejet proračun zunanjega ministrstva; za dispozijski fond je bilo 12 glasov proti 6.

NADŠKOF DR. KOHN.

Olomuc, 28. »Mährisches Tagblatt« poroča: Vesti, da odstopi kardinal dr. Bauer, se vedno bolj potrjujejo. Njegov prednik, dr. Kohn bo porabil material, ki ga je bil že enkrat objavil, za proces, s katerim bi se rad moralno rebr. litiral. Zadeva bo dobila zelo velik obseg in bo tudi zadevala različne visokostojee osebe, tako naučnega ministra Hussareka in vodjo finančnega ministrstva Engla.

PRED SABORSKIMI VOLITVAMI NA HRVAŠKEM.

Zagreb, 28. Uradni list poroča včeraj o konferenci stranke Tomašičevih madžaronov. Konferenca sta se udeležila tudi Skerlec in minister Pejačević. Konferenca je trajala ves dan in končno je sklenila, da ne bo postavila lastnih kandidatov pri bodočih saborskih volitvah.

Zagreb, 28. Včeraj je bila konferenca hrvaško-srbske koalicije. Na konferenci je bil razgovor o bodočih saborskih volitvah in o kandidaturah.

ITALIJANSKI PARLAMENT.

Dunaj, 28. Včeraj je bil novoizvoljeni parlament slavnostno odprt. V prestolnem govoru je kralj pozdravil na podlagi novega zakona izvoljene poslance. Dalje govori prestolni govor obširno o pridobitvi Libije (Tripolitanije), naglašja važnost socialnega zakonodajstva, potrebo izgradbe šolstva in reforme meščanskega zakonika, ki naj podeli ženi mesto, katero ji gre. Za razmerje med cerkvijo in državo veljajo načela najboljše verske svobode. nikdar pa ne sme cerkev imeti ingerence na državo. Nadalje se bavi prestolni govor z balkanskimi razmerami in naglašja, da ima kredit Italije najsolidnejšo podlago.

Trst.

— Dr. Rybař je govoril na obnem zboru pol. društva »Edinost«. Povedal je nekaj predlanske resnice, zaradi katere je že sam proklamiral za izdajico že marsikoga, ki si jo je predrznil izpregovoriti. Povedal je, da hoče tržaška deželna vlada igrati tržaške slovenske narodnjake proti ital. nacionalcem. Stvar je precej stara in je človeku žal, da mora konstatirati, kako so slovenski narodnjaki že prenogokrat naselili na take limanice. Trdi državna vlada je že marsikdaj pošteno potegnila dr. Ry-

bař in njegove jugoslovanske tovariše proti Italijanom. Toda vse kaže, da se slovenski narodnjaki ne marajo niti za stavo izpametovati. Hoditi za druge po kostanj v ogenj je staro opravilo tržaške slovenske rodoljubne družbe.

Kolikokrat smo povedali mi to, kar je povedal dr. Rybař na imenovanem obnem zboru. Gospodje pri »Edinosti« so se nam zato smejali. Sedaj je povedal ravno to narodni mešija, pa tiska »Edinost« take stare novice z debelimi črkami. Pa smo trdno prepričani, da ne bo vse nič pomagalo. Tržaška slovenska rodoljubna družba bo nadalje prevzemala in dobrosrčno darovala vsemu slovenstvu odij za korake, ki jih stori vlada še v bodoče proti Italijanom. Bog se usmili takih velikih politikov in naroda, kateremu jih je naklonil. Vemo pač, da niso ital. nacionalci nič boljši; ali čemu hodijo slov. narodnjaki po kopije v najslabši muzej, tega ne more razumeti noben pameten človek.

Umetnost in književnost.

— »Veda.« — 6. številka III. letnika je izšla in se razpošilja začenši z 21. t. m. Vsebina: Odgovori na »Vedino« anketo o Jugoslovanskem vprašanju: Dr. Pavel Turner, Ivan Hribar, Vladimir Knaflič. Dr. Bogomil Vošnjak: Studije k problemu Jugoslovanskega naroda. — Ivan Koštič: O sorodstvenih razmerah Jugoslovancev. — Dr. Ernest Miller: Glavne škole u kriminalnoj znanosti. — Pregledi in referati: Slojstvo; jezikoslovje, zgodovina, umetnost. Dr. Ivan Prijatelj: Nove smeri v ruski poeziji. Milan Sevič: Stogodišnjica Petra II. Petroviča Njegoša, vladike Rađa. Ivan Koštič: Bibliografske zanimivosti iz reformacijske dobe. Dunajska cesarska akademija znanosti in slavistika. Saša Santel: O futurizmu in kubizmu. Emil Adamič: Novi Akordi, št. 4. in 5. H. Pajer: Svetovna organizacija duševnega dela. Filozofija, psihologija, pedagogika. Dr. K. Ozvald: Kamenje bo vpilo. . . Nova hrvaška knjiga. Psihologija v boju za svoj obstanek. Zgodovina. Dr. D. Lončar: Dr. Josip Gruden, Zgodovina slov. naroda, 2. zv. 1912. Politična ekonomija. Juraj pl. Tomičič: Carinsko-politički eseji, II. Državna znanost. Dr. Bogomil Vošnjak: Pragmatična sankcija. Politika. Q.: Nemški znanstveniki o politiki. V. K.: Aus dem Wilajet Kärnten. Publicistika. Dr. D. Vrečko: Slovensko časopisje. Beležke. S to številko je zaključen III. letnik te važne slovenske revije za zna-

nost in kulturo. Letnik obsega 44 pol z izrečno bogato vsebino. Vsi važnejši slovenski pisatelji in kulturni delavci so med njegovimi sotrudniki. V IV. letniku bo vsebina »Vede« še raznoličnejša in bogatejša in jo vsakomur priporočamo.

Odgovorni urednik Etbin Kristan.

Izdaja in zalaga založba »Zarje«.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Žepni koledar

za delavce sploh in prometne uslužbenca

za navadno leto 1914.

Ta žepni koledar je jako primeren za vsakdanjo rabo. — Vsebina: Koledar. — Dohodki in stroški. — Kolkovne lestvice. — Inozemske denarne vrednosti v kronski veljavi. — Množilna razpredelnica. — Stare in nove mere. — Koliko plačam osebne dohodnine. — Koliko plačam vojne takse. — Poštni in brzojavni tarif. — Avgust Bebel (slika). — Obrtna nadzornišva v južnih avstrijskih deželah. — Avstrijske strokovne organizacije v letu 1912. — Obrtna sodišča v južnih avstrijskih deželah. — Produkcija v avstrijskih premogovnikih. — Letni prejemki železničarjev. — Organizacija železničarjev. — Največja lokomotiva. — Koliko časa rabi brzojavka, da obkroži zemljo. — Naše orožje. — Nezgoda statistika avstrijskih železničarjev za leto 1911. — Bogastvo. — Najvišje železnice na svetu. — Balkanske železnice. — Opuščene železnice. — Drobiz. — Beležke za vsak dan v letu. — Oglasi. — Cena posameznih izvodov 1 K, po pošti 10 vinarjev. Z naročilom po pošti je najbolje poslati tudi denar, da se ne povečajo (s priporočilom) poštni stroški. Dobival se bo pri upravi »Zarje« v Ljubljani in po zaupnikih na deželi.

Moderna damska konfekcija

kakor plašči, kostumi, hišne halje, vrhnja krila v krasni izbiri po zelo nizkih cenah

v modni in športni trgovini

P. MAGDIČ, LJUBLJANA

nasproti glavne pošte.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico

registrovana zadruga z omejeno zavezo

vabi člane v zmislu § 33. združnih pravil na

redna članska zborovanja

ki bodo

28. novembra ob 8. zvečer v Sodni ulici 4 pri Novakoviču za Kolodvorski okraj
29. novembra v Vodmatu pri Pavšku ob 8. zvečer za okrožje Vodmat-Moste.
30. novembra ob pol 10. dopoldne na Jesenicah pri Peklarju, popoldne ob 2. pri Jelenu na Savi; zvečer ob pol 6. na Koroški Beli pri Hkavcu.

DNEVNI RED:

1. Računsko poročilo za leto 1912/1913.
2. Volitev delegatov in namestnikov za občni zbor.
3. Predlogi* in nasveti oziroma pritožbe. Poročevalec ravnatelj Ant. Kristan. Pristop imajo samo člani in njih žene. — Pričakuje se obilna udeležba.

* Predloda je treba vložiti 8 dni pred vžitvijo občnega zbora načelstvu.

Nadzorstvo.

J. Kitek, preds.

FRANCOSKO ŽGANJE „DIANA“

z Mentolom je najboljše domače sredstvo.

Dobiva se pri vsakem boljšem trgovcu na deželi, ter v Ljubljani v lekarni gospoda Gabriela Piccoli in pri gosp.:

Franc Babič,
Berjak & Šober,
Viktor Cantoni,
B. Cvančara,
L. Češnovar,
Marija Jemec,

Ivan Jelacin,
A. Jerše,
Anton Kanc,
L. Kotnik (Šiška),
J. Krivic,
Anton Krisper,

Leskovic & Meden,
Antonija Mehle,
Tomaž Mencinger,
Josip Mihelič,
J. Oblak,
J. Perdan,

V. Petričič nasl.
J. Samec,
Ivan Pintar (Šiška),
J. Rosshäupl,
A. Stacul,
A. Sušnik,

A. Sarabon,
F. Sark,
M. Spreitzer,
Franc Terdina,
J. Vodnik (Šiška) pr,

Berta Sevar,
M. Krč-Gasperlin,
Konsumnem društvu
za Ljubljano in
okolico.

Pozor!

Ker so vžigalice jugoslovansko socialno demokratične stranke že pošlje priporočila se v marljivo odjemanje vžigalice „Arbeiterwille“. Naroča se jih pri upravi „ZARJE“ v Ljubljani.

Občno konsumno društvo v Trbovljah

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

priporoča svoje bogato zalogo manufakturnega blaga, vedno svežega špecerijskega blaga kakor tudi otroških oblek, delavskih oblek, srajc, ovratnikov, čevljev itd.

po najnižji ceni.

Vabi se torej cenjene člane, da vse svoje potrebščine nabavljajo v svojem lastnem podjetju. Član lahko postane vsakdo, kateri plača pristopnino in delež v obrokih do 40 kron.

Načelstvo.

Žepni koledar

za slovenske delavce in prometne uslužbenke izide vsako leto v založbi „ZARJE“.

Za letnik 1914. naj se organizacije že sedaj naroče, da ga dobe pravočasno. — Cena mu bo kakor vsako leto K 1.—.

Naroča se pri upravi Zarje v Ljubljani.

Občno konsumno društvo v Idriji

registrovana zadruga z omejenim jamstvom.

**Glavna prodajalna v lastni hiši.
Tri filijalke.**

Valjčni mlin na lastnem posestvu v Podroteji pri Idriji.

Istotam še dve lastni hiši, gozd in dva travnika. Ima nad 670 članov ter nad pol milijona letnega prometa. Vljudno vabi sl. občinstvo mesta Idrije in okolice na pristop. V svojih prodajalnah prodaja za svoje člane vsake vrste manufakturnega, špecerijskega in drugega blaga po stalnih cenah.

Toči pristna vina in žganja, kupljena naravnost iz vinorodnih krajev.

Društvo sprejema od članov tudi hranilne vloge ter jih obrestuje po

5%

NAŠI ZAPISKI

Socialistična revija.

Izide na leto dvanajst števil.

Cena:

Za Avstro-ogrsko za vse leto 5 K. — Za Nemčijo 5'80 K, za ostale države 6'40 K. — Za organizirane delavce in dijake 3'60 K. Celi letniki leta 1910., 1911., in 1912. po 2'50 K.

Posamezna številka po 42 vinarjev.

Naročnina se pošilja upravi „Naših Zapiskov“ v Gorici.

ŽENSKI LIST

glasilo socialističnega ženstva

Urednica: Alojzija Stebi v Ljubljani.

Izhaja v Ljubljani po enkrat na mesec. Stane na leto 1'20 K. — Posamezna številka 10 vin.

Naroča se pri upravi: Zenski list v Ljubljani.

Priporočamo delavstvu sledeče knjige in brošure, ki jih ima v zalogi
založba „Zarje“ v Ljubljani.

Pripovedni spisi:

Etbin Kristan: Francka in drugi. Cena 50 vin.
S. Machar: Magdalena. Preložil dr. Anton Dermota. Cena 2 K.
Hans Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom. I. del. Cena 260 K.
Hans Kirchsteiger: Pod spovednim pečatom. II. del. Cena 2 K.
P. Mihalek: Iz nižin življenja. Cena 1 K.
M. Gorkij: Mati. Cena 4 K.
E. Zola: Rim. Prevel Etbin Kristan.

Znanstveni spisi:

Dr. Drag. Lončar: Politično življenje Slovencev.
Dr. Drag. Lončar: Dr. Janez Bleiweis in njegova doba. Cena 1 K.
Dr. Ivan Prijatelj: Prešernov spomenik. Cena 80 vin.
Dr. Ivan Prijatelj: Drama Prešernovega življenja. Cena 40 vin.
Abditus: Občinski socializem.

Agitacijska izdavanja:

— Vojna in socialna demokracija. Cena 30 vin.
— Program socialne demokracije v Avstriji. Cena 6 vin.
— Vun z enako volilno pravico. Cena 4 v.
— Zvišanje duhovniških plač. Cena 10 v.
Etbin Kristan: Primož Trubar in slovensko ljudstvo. Cena 8 vin.
Liberatus: V dobi klerikalizma. Cena 40 v.
— Razprava VII rednega zbora jugoslovanske soc. dem. stranke. Cena 60 vin.
Oto Bauer: Narodni ali razredni boj. Cena 6 vin.
— Lurška pravljica. Cena 50 vin.
Ljudski oder: Moderni razvoj. Troje predavanj soc. poslancev. Cena 40 vin.

Knjižica časopisa „Naprej“.

Ant. Kristan: Socializem. I. zvezek. Druga izdaja. Cena 20 vin.
Ant. Kristan: Socialna demokracija in kmetstvo. Cena 10 vin.
Ant. Kristan: Zakaj smo socialisti? Cena 14 vin.
K. Marx in Fr. Engels: Komunistični manifest. Cena 40 vin.
L. Wurmund: Katoliško svetovno nazarje in svobodna znanost. Cena 70 vin.
Karl Kautsky: Kdo uničuje proizvodnjo v malem. Cena 30 vin.
Karl Kautsky: Kapitalistični razred. Cena 30 vin.
Karl Kautsky: Proletariat. Cena 30 v.
Karl Kautsky: Razredni boj. Cena 40 v.
Karl Kautsky: Država bodočnosti. Cena 50 vin.
Etbin Kristan: Nevarni socializem. Cena 30 vin.
Etbin Kristan: Strahovi. Cena 30 vin.
Anton Kristan: O konsumnih društvih. Cena 20 vin.
E. Kristan: Narodno vprašanje in Slovenci. Cena 30 vin.

Koledarji:

Žepni koledar za leto 1913. Cena 1 K.
Družinski koledar za leto 1913. Cena 1 K.
Zadružni koledar za leto 1913. Cena 30 vin.
V zalogi so tudi še letniki 1912, 1911, 1910 in starejši.

Naši Zapiski.

Dobe se po 2 K kompletni: 1908, 1909, 1910, 1911, 1912.

„Zarja“:

letniki za leto 1911/12, 1912/13, vezana po 14 kron.

Naročila in pisma je naslavljati na **Založbo „Zarje“ v Ljubljani.**